

Załącznik nr1
do Zarządzenia nr 42/2022/23
Dyrektora ZSP w Zakrzowie
z dnia 18.01.2023r.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH TRUDNYCH I KRYZYSOWYCH

**w Zespole Szkolno –
Przedszkolnym w Zakrzowie**

Spis procedur:

- Procedura 1: Postępowanie nauczycieli z uczniem sprawiającym trudności wychowawcze.
- Procedura 2: Postępowanie wobec ucznia uchylającego się od realizowania obowiązku szkolnego.
- Procedura 3: Postępowanie nauczycieli w przypadku agresywnego zachowania ucznia.
- Procedura 4: Postępowanie wobec aktów wandalizmu na terenie szkoły.
- Procedura 5: Postępowanie w sytuacji palenia papierosów przez ucznia na terenie szkoły.
- Procedura 6: Postępowanie w sytuacji bójki między uczniami na terenie szkoły.
- Procedura 7: Postępowanie w sytuacji kradzieży na terenie szkoły.
- Procedura 8: Postępowanie w sytuacji podejrzenia doświadczania przez ucznia przemocy fizycznej pozaszkolnej.
- Procedura 9: Postępowanie dyrektora, wicedyrektora, pedagoga szkolnego w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu na terenie szkoły przestępstwa ściganego z urzędu.
- Procedura 10: Postępowanie w sytuacji, gdy na terenie szkoły znaleziono substancję przypominającą narkotyk.
- Procedura 11: Postępowanie w sytuacji, gdy przypuszczamy, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk lub inne środki odurzające i przedmioty niebezpieczne.
- Procedura 12: Postępowanie w przypadku wagarów i uciezek uczniów.
- Procedura 13: Postępowanie wobec uczniów, u których zauważa się przejawy demoralizacji społecznej.
- Procedura 14: Postępowanie w przypadku ujawnienia cyberprzemocy (przemoc z użyciem Internetu lub telefonu komórkowego).
- Procedura 15: Postępowanie w przypadku wtargnięcia do szkoły napastnika z zewnątrz.
- Procedura 16: Postępowanie w przypadku pojawienia się napastników dążących do przejęcia kontroli nad szkołą.
- Procedura 17: Postępowanie na wypadek działań antyterrorystów.

*Procedury postępowania w sytuacjach trudnych i kryzysowych
w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Zakrzowie*

- Procedura 18: Postępowania w związku z informacją o podłożeniu bomby.
- Procedura 19: Procedury postępowania w przypadku odkrycia podejrzanego ładunku.

Procedura 1: Postępowanie nauczycieli z uczniem sprawiającym trudności wychowawcze

- Nauczyciel - wychowawca ma obowiązek przeprowadzenia diagnozy sytuacji szkolnej i rodzinnej uczniów na początku roku szkolnego.
- Wychowawca podejmuje działania wychowawcze zmierzające do eliminacji trudności i rozwiązania problemów szkolnych ucznia.
- Wychowawca informuje rodziców (prawnych opiekunów) o istniejących trudnościach i zapoznaje ich ze swoim planem działań. Zobowiązuje rodzica (prawnego opiekuna) do rzetelnej współpracy. Dokumentuje odbyte spotkania i rozmowy zapisem w dzienniku oraz sporządza notatkę z podpisem rodzica.
- W przypadku utrzymujących się trudności wychowawczych z uczniem wychowawca organizuje spotkanie z zespołem uczącym i pedagogiem celem uzyskania pomocy i wsparcia w przezwyciężaniu problemów.
- Wychowawca z pomocą pedagoga opracowuje plan naprawczy w celu przezwyciężenia trudności ucznia wraz z pisemnym zobowiązaniem dla rodziców (prawnych opiekunów). Udziela rodzicom (opiekunom) porady w doborze metod wychowawczych.
- Pedagog we współpracy z wychowawcą klasy przeprowadza diagnozę problemów wychowawczych i emocjonalnych ucznia.
- Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem występuje do rodziców (prawnych opiekunów) o przeprowadzenie badań psychologiczno - pedagogicznych we właściwej poradni.
- Po przeprowadzeniu badania rodzic przedkłada opinię wychowawcy, a wychowawca zapoznaje z nią cały zespół uczący danego ucznia i wspólnie ustalają wytyczne do dalszej pracy.
- W przypadku niedostarczenia opinii lub zaniechania badań, wychowawca zgłasza sprawę dyrektorowi, który może skierować wniosek do sądu o wgląd w sytuację ucznia.

Procedura 2: Postępowanie wobec ucznia uchylającego się od realizowania obowiązku szkolnego

- Nauczyciel sprawdza systematycznie frekwencję uczniów. Odnotowuje każdą nieobecność ucznia na prowadzonych przez siebie zajęciach lekcyjnych.
- Rodzice mają obowiązek usprawiedliwić każdą nieobecność dziecka.
- Jeżeli nieobecności nie zostaną usprawiedliwione, wychowawca powiadamia o nieobecnościach rodziców (prawnych opiekunów) ucznia.
- Informacja może być przekazana telefonicznie, listownie lub przez dziennik elektroniczny. Rodzice mogą też być poproszeni o zgłoszenie się do szkoły w celu wyjaśnienia nieobecności dziecka.
- W przypadku braku współpracy rodzica (prawnego opiekuna) z wychowawcą, tzn. rodzic nie uczestniczy w zebraniach, konsultacjach, nie wyraża chęci na spotkania indywidualne, oraz w przypadku dalszego uchylania się ucznia od obowiązku szkolnego, wychowawca zgłasza fakt pedagogowi szkolnemu.
- Pedagog sprawdza przyczyny nieobecności ucznia poprzez rozmowę z rodzicami ucznia na terenie szkoły bądź wywiad przeprowadzony przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej.
- Wychowawca, pedagog szkolny oraz rodzice ucznia podejmują wspólne działania zaradcze w celu regularnego realizowania obowiązku szkolnego przez danego ucznia.

- W sytuacji, gdy uczeń w dalszym ciągu nie realizuje obowiązku szkolnego, dyrektor szkoły kieruje wnioskiem o wszczęcie egzekucji administracyjnej do organu egzekucyjnego, jakim jest gmina.
- Dyrektor szkoły wraz z pedagogiem szkolnym w porozumieniu z wychowawcą ucznia pisemnie informuje Sąd Rejonowy, Wydział Rodzinny i Nieletnich o uchylaniu się ucznia od obowiązku szkolnego.

Procedura 3: Postępowanie nauczycieli w przypadku agresywnego zachowania ucznia

- Nauczyciel obserwujący takie zachowanie agresywne Ucznia ma obowiązek przerwania go.
- Powiadamia wychowawcę ucznia o zdarzeniu.
- Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności nauczyciela – świadka zdarzenia (zidentyfikowanie ofiary, agresora, świadka, ocena zdarzenia, wyciągnięcie wniosków).
- Wychowawca sporządza notatkę (opis zdarzenia, osoby uczestniczące, sprawca, poszkodowany), przechowuje ją w dokumentacji wychowawcy.
- Wychowawca informuje rodziców o zaistniałej sytuacji.
- Wychowawca zgłasza sprawę do pedagoga szkolnego i Dyrektora Zespołu.
- Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem i Dyrektorem Zespołu uzgadnia sankcje w stosunku do sprawcy zdarzenia w oparciu o Statut Zespołu.
- Wychowawca przekazuje rodzicom w formie pisemnej lub ustnej informacje na temat zastosowanych wobec ucznia konsekwencji.

Procedura 4: Postępowanie wobec aktów wandalizmu na terenie szkoły

- Zgłoszenie aktu wandalizmu do nauczyciela dyżurującego lub wychowawcy.
- Niezwłoczne powiadomienie dyrektora/wicedyrektora szkoły przez nauczyciela lub wychowawcę.
- Wychowawca wyjaśnia okoliczności zajścia i szacuje straty.
- Wychowawca powiadamia rodziców i pedagoga szkolnego.
- W szczególnych przypadkach powiadamiana jest policja, decyduje dyrektor/wicedyrektor.
- Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w dokumentacji (teczka ucznia w gabinecie pedagoga i psychologa szkolnego).

Procedura 5: Postępowanie w sytuacji palenia papierosów przez ucznia na terenie szkoły

- Nauczyciel lub pracownik szkoły nakazuje zaprzestanie palenia i konfiskuje papierosy.
- Zawiadamia wychowawcę klasy.
- Wychowawca zawiadamia rodziców i pedagoga.
- Wobec ucznia palącego na terenie szkoły stosuje się kary zapisane w Statucie Zespołu.
- Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w dokumentacji.

Procedura 6: Postępowanie w sytuacji bójki między uczniami na terenie szkoły

- Nauczyciel obecny przy zajściu wydaje nakaz natychmiastowego zaprzestania bójki, w razie potrzeby rozdziela uczniów, może korzystać z pomocy innego nauczyciela lub pracownika szkoły.
- W przypadku obrażeń na ciele, niepokojącego stanu zdrowia ucznia, nauczyciel w pierwszej kolejności Dyrektora Zespołu. Dyrektor powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia, w razie potrzeby pogotowie ratunkowe.
- Nauczyciel powiadamia o bójce wychowawcę i pedagoga.
- W przypadku braku obrażeń i niepokojących objawów nauczyciel zawiadamia wychowawcę i pedagoga, którzy przeprowadzają rozmowę z uczestnikami bójki.
- Wychowawca klasy wraz z pedagogiem przekazują informację dotyczącą ustaleń dyrektorowi/wicedyrektorowi szkoły, sporządzana jest notatka ze zdarzenia.
- Wychowawca zawiadamia rodziców/prawnych opiekunów.
- Wobec uczestników zajścia stosuje się kary zapisane w Statucie Zespołu.
- Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w dokumentacji wychowawcy.

Procedura 7: Postępowanie w sytuacji kradzieży na terenie szkoły

- Poszkodowany uczeń zgłasza kradzież nauczycielowi, wychowawcy, pedagogowi, dyrektorowi, ci dążą do ustalenia sprawcy kradzieży.
- W każdym przypadku o kradzieży wychowawca informuje rodziców ucznia oraz pedagoga.
- Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w z dokumentacji wychowawcy.
- W szczególnych przypadkach (decyduje Dyrektor Zespołu) powiadamiana jest Policja lub, jeśli sprawca jest znany, Sąd Rodzinny.

Procedura 8: Postępowanie w sytuacji podejrzenia doświadczania przez ucznia przemocy fizycznej pozaszkolnej

- W przypadku zgłoszenia przez ucznia lub zauważenia przez pracownika szkoły śladów przemocy fizycznej u ucznia, pracownik zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić o tym fakcie wychowawcę lub w razie jego nieobecności pedagoga i Dyrektora Zespołu.
- W przypadku podejrzenia że Dziecko jest ofiarą przemocy lub uzyskania informacji od świadków o stosowaniu wobec Dziecka przemocy – nauczyciel/pracownik, powiadamia o tym niezwłocznie Dyrektora Zespołu.
- Ogólnych oględzin (jeżeli zajdzie taka konieczność) dokonuje pielęgniarka szkolna lub osoby wyznaczone przez Dyrektora Zespołu, sporządzając odpowiednią notatkę
- Wychowawca wraz z pedagogiem rozmawia z Dzieckiem, dokładnie notując wypowiedzi dziecka łącznie z informacją o ewentualnym nie udzieleniu odpowiedzi. Notatka powinna się znaleźć w dokumentacji Dziecka.
- W zależności od stanu zdrowia Dziecka należy zawiadomić Rodziców, wezwać Pogotowie Ratunkowe i powiadomić Policję (decyduje Dyrektor Zespołu)

- W zależności od zaistniałej sytuacji Wychowawca, Pedagog rozmawia z rodzicami/opiekunami prawnymi ucznia. Następnie osoby rozmawiające z uczniem sporządzają notatkę ze zdarzenia.
- W szczególnych przypadkach zawiadamiana jest Policja oraz Sąd Rodzinny (wniosek o zainteresowanie sytuacją rodzinną), bądź wprowadzana jest procedura Niebieskiej Karty, w trybie opisanym poniżej
 - Dyrektor powołuje Zespół specjalistów w składzie: dyrektor, wychowawca, psycholog, pedagog oraz ewentualnie inni nauczyciele w celu zdiagnozowania sytuacji dziecka na podstawie kwestionariusza oceny ryzyka występowania przemocy w rodzinie wobec dziecka zawierającego 3 bloki czynników: A, B i C (znajdującego się na stronie Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, opracowanego dla pracowników oświaty).
 - W zależności od wieku dziecka wypełnia się 1 z dwóch kwestionariuszy-załącznik nr 1 i 2 do niniejszej procedury.
 - Lista A dotyczy poważnego podejrzenia przemocy wobec dziecka.
 - Lista B określa podejrzenie przemocy wobec dziecka
 - Lista C odnosi się do występowania czynników ryzyka zwiększających prawdopodobieństwo wystąpienia przemocy w rodzinie.
 - W zależności od uzyskanych po wypełnieniu w/w kwestionariusza wyników, zespół podejmuje decyzję o podjęciu odpowiedniego trybu działania.
 - Zalecone w trybie A działania:
 - uruchomienie Procedury „Niebieskie Karty”(wzory Formularz A i B Procedury Niebieskie Karty dodano jako załączniki do niniejszej Procedury- załączniki nr 3 i 4),
 - w przypadku uszkodzenia ciała dziecka wezwanie pogotowia,
 - w przypadku konieczności umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej nawiązanie kontaktu z sądem rodzinnym lub policją.
 - Zalecone w trybie B działania:
 - obserwacja zachowań i stanu dziecka,
 - spotkanie z rodzicami i zaproponowanie im wizyty u specjalisty w celu diagnozy psychologicznej potrzeb dziecka,
 - rozmowa z dzieckiem lub rodzicem, który nie krzywdzi dziecka, w celu ustalenia poziomu jego bezpieczeństwa,
 - zawiadomienie sądu rodzinnego, policji.
 - Zalecone w trybie B działania:
 - rozmowa z dzieckiem i ustalenie poziomu jego bezpieczeństwa w rodzinie,
 - rozmowa z rodzicami na temat problemów wychowawczych, zbadanie stopnia bezpieczeństwa dziecka w rodzinie,
 - monitorowanie sytuacji dziecka,
 - powtórzenie kwestionariusza po upływie miesiąca, następnie dwóch i trzech miesięcy.
 - Dyrektor, jako przewodniczący w/w zespołu realizuje podjęte przez zespół decyzje.
 - Członkowie zespołu dokumentują prowadzone przez siebie działania sporządzając i formułując:
 - notatki służbowe z obserwacji pedagogów i pozyskanych przez nich informacji; warto zapisywać wszystkie obserwacje dotyczące objawów towarzyszących dziecku, które mogą wskazywać na występowanie przemocy w rodzinie;

- ustalenia zespołu pedagogicznego lub wynik ich konsultacji ze specjalistami na temat możliwych rozwiązań proponowanych rodzinie dziecka;
- notatki z udziału w grupie roboczej i ustaleń tej grupy dotyczących działań szkoły czy placówki oświatowej względem konkretnego dziecka i jego rodziny.

Procedura 9: Postępowanie Dyrektora Zespołu, pedagoga szkolnego w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu na terenie szkoły przestępstwa ściganego z urzędu.

- Dyrektor Zespołu lub pedagog po uzyskaniu informacji o przestępstwie /wykroczeniu, zapewnia dyskrecję przekazującemu informację (wysłuchanie go bez świadków). Odnotowuje personalia uczestników i świadków, godzinę zgłoszenia oraz zawiadamia niezwłocznie policję.
- Zapewnia, w miarę potrzeby, niezbędną pomoc lekarską pokrzywdzonym.
- Bez zbędnej zwłoki sprawdza w dostępny sposób wiarygodność informacji - jeżeli uczeń podaje świadków, to w rozmowie z jak najmniejszą ilością świadków należy uwiarygodnić informację.
- Sprawdza, czy zdarzenie zaistniało na terenie szkoły oraz czy miało miejsce w trakcie zajęć szkolnych jego uczestników.
- W rozmowie z pokrzywdzonym ustala liczbę sprawców i ich dane personalne .
- Nie nagłaśnia zdarzenia.
- W przypadku braku wątpliwości, co do faktu zaistnienia zdarzenia, o ile jest to konieczne i możliwe, należy zatrzymać do czasu przybycia Policji ofiarę przestępstwa i jego sprawcę (ów); konieczność zatrzymania może wynikać np. z faktu zakończenia przez nich zajęć szkolnych bądź próby ucieczki, ukrycia skradzionych przedmiotów. O fakcie zatrzymania bezwzględnie należy powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych.
- Nie należy zatrzymywać na „siłę” sprawcy czynu, ale w miarę możliwości spowodować, by pozostał pod opieką pedagoga szkolnego, wychowawcy klasy lub nauczyciela w oddzielnym pomieszczeniu do chwili przybycia policji .
- Jeżeli sprawców jest kilku w miarę możliwości należy umieścić ich w oddzielnych pomieszczeniach.
- Ofiarę należy odizolować od sprawców.
- W przypadku odnalezienia rzeczy pochodzących z przestępstwa lub służących do popełnienia przestępstwa należy je zabezpieczyć.

UWAGA

- Nie należy „na własną rękę” konfrontować uczestników zdarzenia, dążyć do pojednania itp.
- Bezwzględnie nie należy dokonywać przeszukania teczek, toreb, kieszeni.

Procedura 10: Postępowanie w sytuacji, gdy na terenie szkoły znaleziono substancję przypominającą narkotyk:

- Zabezpieczyć substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych.
- O ile to możliwe, ustalić do kogo ta substancja należy. W przypadku trudności zwrócić się do pedagoga lub innego pracownika szkoły, który może pomóc zidentyfikować ucznia.
- Powiadomić o zaistniałym zdarzeniu dyrektora, który wzywa policję.
- Przekazać substancję policji.

- Wyznaczony przez dyrektora pracownik pedagogiczny, sporządza notatkę służbową.

Procedura 11: Postępowanie w sytuacji, gdy przypuszczamy, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk lub inne środki odurzające i przedmioty niebezpieczne.

- W obecności innej osoby dorosłej nauczyciel żąda, aby uczeń przekazał mu tę substancję, przedmiot, pokazał zawartość torby oraz kieszeni. Przejętą substancję zabezpiecza (bierze w depozyt). Pracownik szkoły nie może samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani torby/ plecaka ucznia.
- Nauczyciel powiadamia wychowawcę klasy o zdarzeniu.
- W przypadku stwierdzenia, że uczeń posiada w/w substancję/ przedmiot, wychowawca powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów prawnych dziecka i wzywa ich do niezwłocznego stawienia się w szkole.
- Jeżeli uczeń odmawia przekazania pracownikowi szkoły substancji i okazania zawartości torby/plecaka dyrektor lub pedagog wzywa policję.
- Wychowawca sporządza notatkę służbową do wiadomości Dyrektora zespołu, który podejmuje dalsze kroki w sprawie.

Procedura 12: Postępowanie w przypadku wagarów i uciezek Uczniów.

- W przypadku powtarzających się nieobecności wychowawca niezwłocznie powiadamia o tym fakcie rodziców/ opiekunów prawnych i przeprowadza rozmowę z uczniem lub rodzicami informując ich o konsekwencjach takich zachowań.
- Gdy sytuacja powtarza się, wychowawca zawiadamia o tym pedagoga szkolnego, który podejmuje właściwe działania, w tym w porozumieniu z dyrektorem szkoły zwraca się do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka.
- Po samowolnym opuszczeniu budynku szkoły przez ucznia Rodzic nie może usprawiedliwić takiej nieobecności. Jest ona traktowana jak wagary.

Procedura 13: Postępowanie wobec uczniów, u których zauważa się przejawy demoralizacji społecznej w postaci m.in.:

**-używania wulgaryzmów, słów i gestów obrażających godność innych, palenia papierosów, używania środków psychoaktywnych,
-wagarów,
-udziału w kradzieżach i zniszczeniach na terenie szkoły,
-zachowań agresywnych.**

- Wychowawca klasy we współpracy z pedagogiem szkolnym planuje wspólnie z rodzicami ucznia działania mające na celu zmianę jego postawy. Działania te mogą mieć formę:
 - indywidualnych rozmów z uczniem.
 - rozmów z uczniem w obecności rodzica,
 - podpisania kontraktu określającego pożądany typ zachowań ucznia, ofertę pomocy szkoły, formy pomocy ze strony rodziców oraz konsekwencje w razie powtarzania zachowań niepożądanych.
- W przypadku braku zmiany w zachowaniu ucznia, Dyrektor Zespołu zwraca się z prośbą do instytucji wspierających działania wychowawcze szkoły, tj.:

- Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej o pogłębioną diagnozę występującego problemu (za zgodą rodziców ucznia),
- Sądu Rodzinnego – w przypadku braku współpracy ze strony rodziców,
- Wydziału Prewencji Komendy Powiatowej Policji,
- innych w zależności od potrzeb.

Procedura 14: Postępowanie w przypadku ujawnienia cyberprzemocy (przemoc z użyciem Internetu lub telefonu komórkowego)

- Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek cyberprzemocy powinien powiadomić o tym fakcie wychowawcę ucznia, pedagoga/psychologa i dyrektora szkoły.
- Wychowawca, pedagog/psycholog przeprowadza rozmowę z ofiarą cyberprzemocy udzielając jej wsparcia i porady.
- Wychowawca i pedagog ustala okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
- Wychowawca/pedagog przy udziale nauczyciela informatyki zabezpiecza dowody i ustala tożsamość sprawcy cyberprzemocy.
- Wychowawca/pedagog powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia o zdarzeniu, działaniach szkoły, udziela im porady odnośnie dalszego postępowania.
- Wychowawca/pedagog wyciąga konsekwencje wobec sprawcy przemocy, dyrektor zawiadamia Policję i/lub Sąd Rodzinny.
- Pedagog/psycholog monitoruje sytuację ucznia (ofiary) sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy.

Procedura 15: Postępowanie w przypadku wtargnięcia do szkoły napastnika z zewnątrz

- Nie mając szansy na ucieczkę, ukrywamy się, zamykamy drzwi na klucz, barykadujemy się.
- Należy wyciszyć telefon i uspokoić uczniów.
- Należy wydać nakaz bezwzględnego wyciszenia telefonów.
- Należy poinformować policję wysyłając informację tekstową.
- Zasłaniamy okno, gasimy światło.
- Nie przemieszczamy się, unikamy robienia hałasu.
- Schodzimy z linii strzału, odsuwamy się od drzwi i ścian.
- Jeżeli padną strzały, nie krzyczymy.
- Nie otwieramy nikomu drzwi.
- W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia należy podjąć walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia.

Procedura 16: Postępowanie w przypadku pojawienia się napastników dążący do przejęcia kontroli nad szkołą

- Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika.
- Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon.
- Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia.
- Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego.
- Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika.
- Nie zwracaj na siebie uwagi.

- Nie okazuj lekceważenia i nie bądź agresywny.
- Nie oszukuj terrorysty.
- Uspokój uczniów i zawsze zwracaj się do nich po imieniu.
- Poinformuj terrorystów o uczniach ze schorzeniami.
- Zawsze pytaj o pozwolenie, np. gdy chcesz zwrócić się do uczniów.
- Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty.

Procedura 17: Postępowanie na wypadek działań antyterrorystów

- Nie należy uciekać z miejsca zdarzenia, należy powstrzymać się od gwałtownych ruchów.
- Nie należy próbować pomagać służbom ratowniczym.
- Należy położyć się na podłodze i trzymać ręce z otwartymi dłońmi na wysokości głowy.
- Należy słuchać poleceń antyterrorystów i poddawać się ich działaniom.
- Nie wolno pocierać oczu w przypadku użycia gazów bojowych.
- Należy pytać o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami.
- Należy odpowiadać na pytania funkcjonariuszy.
- Należy być przygotowanym na traktowanie w charakterze potencjalnego terrorysty do momentu potwierdzenia tożsamości.
- Należy opuszczać pomieszczenie jak najszybciej, gdy otrzyma się takie polecenie i nie zatrzymywać się dla zabrania rzeczy osobistych.

Procedura 18: Postępowania w związku z informacją o podłożeniu bomby

- Prowadząc rozmowę z osobą informującą o podłożeniu staraj się uzyskać jak najwięcej informacji.
- Zapisz natychmiast wszystkie uzyskane i zapamiętane informacje. Poinformuj niezwłocznie osobę odpowiedzialną w szkole za uruchomienie Procedur.
- Nie używaj telefonu komórkowego.
- Rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji.
- Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej ewakuacją bądź funkcjonariusza służb.
- W miejscu ewakuacji policz dzieci.
- Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu.

Procedura 19: Postępowanie w przypadku odkrycia podejrzanego ładunku

- Należy odizolować miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku.
- Nie wolno dotykać pakunku, nie przesuwaj.
- Okryć podejrzaną paczkę w przypadku stwierdzenia, że wydobywa się z niej inna substancja i kiedy czas na to pozwala.
- Należy poinformować niezwłocznie osobę odpowiedzialną w szkole za uruchomienie Procedur.
- Nie używać telefonu komórkowego.
- Rozpocząć ewakuację zgodnie z planem ewakuacji.
- Bezwzględnie wykonywać polecenia osoby kierującej ewakuacją bądź

*Procedury postępowania w sytuacjach trudnych i kryzysowych
w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Zakrzowie*

- funkcjonariusza służb.
- W miejscu ewakuacji policzyć dzieci.
 - Poinformować rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu.